

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIŲ PROCESŲ REGLAMENTUOJANČIŲ EUROPOS SĄJUNGOS IR
TARPTAUTINĖS TEISĖS AKTŲ ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. X-1809
8, 31⁵ IR 31⁹ STRAIPSNŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Bylų, kai sutuoktiniai yra Lietuvos Respublikos piliečiai, neturintys gyvenamosios vietos ir turto Lietuvos Respublikoje, teisingumas

Pareiškimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos), santuokos pripažinimo negaliojančia, kai sutuoktiniai yra Lietuvos Respublikos piliečiai, neturintys Lietuvos Respublikoje gyvenamosios vietos ir turto, paduodamas **ieškovo pasirinkimu** bet kuriam apylinkės teismui **arba notarui, kai santuoka nutraukiama arba gyvenimas skyrium (separacija) patvirtinamas notarine tvarka ieškovo pasirinkimu.**“

2 straipsnis. 31⁵ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31⁵ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31⁵ straipsnis. Centrinė institucija ir kitos kompetentingos institucijos

1. Centrinė institucija Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytoms funkcijoms atlikti, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 4/2009 49 straipsnio 1 dalimi, yra Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba.

2. Kai pareiškėjų prašymai yra susiję su jaunesnių kaip 21 metų asmenų išlaikymo prievolėmis, atsirandančiomis dėl tėvų ir vaikų santykių, Reglamento (EB) Nr. 4/2009 51 straipsnyje nurodytas centrinės institucijos funkcijas atlieka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius.**

3. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, gavusi šio straipsnio 2 dalyje ~~numatytą~~ **nurodytą** prašymą, ~~jį~~ nedelsdama perduoda ~~jį~~ Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtam Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui.** Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** teikia informaciją prašančiajai centrinei institucijai tiesiogiai Reglamento (EB) Nr. 4/2009 58 straipsnyje nustatyta tvarka, taip pat atlieka kitas Reglamento (EB) Nr. 4/2009 58 straipsnio 3–9 dalyse nurodytas funkcijas.

4. Kai aplinkybės reikalauja, valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas dėl Reglamento (EB) Nr. 4/2009 56 straipsnyje nurodytų prašymų užtikrinamas Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka tiek, kiek šis įstatymas ir Reglamentas (EB) Nr. 4/2009 nenustato kitaip. Kai nagrinėjant Reglamento (EB) Nr. 4/2009 56 straipsnyje nurodytus prašymus paaiškėja, kad pareiškėjui reikalinga valstybės garantuojama teisinė pagalba, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos institucijos perduoda pareiškėjo prašymą suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą tiesiogiai kompetentingoms valstybės garantuojamą teisinę pagalbą organizuojančioms institucijoms. Sprendimas dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo gali būti priimamas ir pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų institucijų kreipimąsi, ~~nes nėra~~ **net ir nesant** atskiro pareiškėjo prašymo suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kai iš Reglamento (EB) Nr. 4/2009 56 straipsnyje nurodytų prašymų

yra aiški reikalingos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimtis ir šiuose prašymuose yra pateikta visa informacija, reikalinga sprendimui dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo priimti.

5. ~~Atlikdami~~ **Atlikdami** Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytas centrinės institucijos funkcijas, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** turi teisę neatlygintinai gauti iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų, įsteigtų valstybės institucijų, valstybės įstaigų, valstybės įmonių, viešųjų įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą, duomenis, **susijusius su asmens turtu, sąskaitomis, lėšomis, pajamomis, išlaidomis ir veikla**, reikalingus Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytoms funkcijoms atlikti, kad ir ~~kokia~~ **kokie** būtų jų pateikimo forma ir būdas, ~~apie asmens turtą, sąskaitas, lėšas, pajamas, išlaidas ir veiklą~~, taip pat kitus duomenis, reikalingus Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytoms funkcijoms atlikti. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** gautus duomenis privalo naudoti tik Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytoms funkcijoms atlikti, ~~nepažeisdamos~~ **nepažeisdami** Reglamento (EB) Nr. 4/2009, ypač šio reglamento 53, 61, 62, 63 straipsnių, nuostatų, taip pat privalo laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių prieigą prie asmens duomenų, jų naudojimą ir perdavimą, reikalavimų.

6. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos arba jos paskirto Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimams, priimtiems atliekant Reglamente (EB) Nr. 4/2009 nustatytas centrinės institucijos funkcijas, peržiūrėti netaikoma įstatymuose nustatyta privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka.“

3 straipsnis. 31⁹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31⁹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31⁹ straipsnis. Centrinė institucija ir kitos kompetentingos institucijos

1. Centrinė institucija Konvencijoje nustatytoms funkcijoms atlikti, paskirta pagal Konvencijos 4 straipsnio 1 dalį, yra Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba.

2. Kai pareiškėjų prašymai yra susiję su jaunesnių kaip 21 metų asmenų išlaikymo prievolėmis, atsirandančiomis dėl tėvų ir vaikų santykių, Konvencijos 6 straipsnyje nurodytas centrinės institucijos funkcijas atlieka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius**.

3. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, gavusi šio straipsnio 2 dalyje ~~nurodytą~~ **nurodytą** prašymą, ~~jį~~ **jį** nedelsdama perduoda **jį** Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtam Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui**. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** teikia informaciją prašančiajai centrinei institucijai tiesiogiai Konvencijos 12 straipsnyje nustatyta tvarka, taip pat atlieka kitas Konvencijos 12 straipsnio 3–9 dalyse nurodytas funkcijas.

4. Kai aplinkybės reikalauja, valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas dėl Konvencijos 10 straipsnyje nurodytų prašymų užtikrinamas Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka tiek, kiek šis įstatymas ir Konvencija nenustato kitaip. Kai nagrinėjant Konvencijos 10 straipsnyje nurodytus prašymus paaiškėja, kad

pareiškėjui reikalinga valstybės garantuojama teisinė pagalba, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos institucijos perduoda pareiškėjo prašymą suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą tiesiogiai kompetentingoms valstybės garantuojamą teisinę pagalbą organizuojančioms institucijoms. Prašymas suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą pateikiamas naudojant 1980 m. spalio 25 d. Konvencijoje dėl tarptautinės teisės kreiptis į teismą nustatytą teisinės pagalbos prašymo formą. Sprendimas dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo gali būti priimamas ir pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų institucijų kreipimąsi, ~~Nors nėra net ir nesant~~ atskiro pareiškėjo prašymo suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kai iš Konvencijos 10 straipsnyje nurodytų prašymų yra aiški reikalingos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimtis ir šiuose prašymuose yra pateikta visa informacija, reikalinga sprendimui dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo priimti. Kai pagal Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymą teikiama valstybės garantuojama teisinė pagalba neapima vertimo išlaidų, pareiškėjas, vadovaudamasis Konvencijos 45 straipsnio 3 dalies nuostatomis, turi atlyginti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytoms institucijoms jų patirtas pareiškėjo prašymo ir kitų susijusių dokumentų vertimo išlaidas.

5. ~~Atlikdamos~~ **Atlikdami** Konvencijoje nustatytas centrinės institucijos funkcijas, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** turi teisę neatlygintinai gauti iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, valstybės registru (kadastrų), žinybinių registru, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų, įsteigtų valstybės institucijų, valstybės įstaigų, valstybės įmonių, viešųjų įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą, duomenis, **susijusius su asmens turtais, sąskaitomis, lėšomis, pajamomis, išlaidomis ir veikla**, reikalingus Konvencijoje nustatytoms funkcijoms atlikti, kad ir ~~koki~~ **kokie** būtų jų pateikimo forma ir būdas, ~~apie asmens turtą, sąskaitas, lėšas, pajamas, išlaidas ir veiklą~~, taip pat kitus duomenis, reikalingus Konvencijoje nustatytoms funkcijoms atlikti. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos **arba jos paskirtas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius** gautus duomenis privalo naudoti tik Konvencijoje nustatytoms funkcijoms atlikti, ~~nepažeisdamos~~ **nepažeisdami** Konvencijos, ypač šios konvencijos 38, 39, 40 straipsnių, nuostatų, taip pat privalo laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, reikalavimų.

6. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos arba jos paskirto Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimams, priimtiems atliekant Konvencijoje nustatytas centrinės institucijos funkcijas, peržiūrėti netaikoma įstatymuose nustatyta privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas